

Sygn. akt V KZ 29/15

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lipca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

w sprawie **M. W.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

w dniu 22 lipca 2015 r.,

na posiedzeniu w przedmiocie zażalenia skazanego

na zarządzenie Sędziego Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego

w K. z dnia 21 maja 2015 r.,

o odmowie przyjęcia kasacji

p o s t a n o w i ł:

zaskarżone zarządzenie utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 września 2014 r., sygn. akt [...] Sąd Okręgowy w K. utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w K. z dnia 5 maja 2014 r., sygn. akt [...] skazujący M. W. za przestępstwo z art. 216 § 1 k.k. na karę grzywny z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres roku, uznając wniesioną przez obrońcę oskarżonego apelację za oczywiście bezzasadną .

W dniu 2 października 2014 r. do Sądu Okręgowego w K. wpłynął wniosek skazanego o uzasadnienie wspomnianego wyroku tego Sądu. Po doręczeniu skazanemu odpisu tegoż wyroku z uzasadnieniem przesłał on do Sądu Okręgowego wniosek o „przyznanie pełnomocnika z urzędu dla skierowania skargi kasacyjnej”, w którym to piśmie skazany zgłosił swoje zastrzeżenia tak do prowadzonego w jego sprawie postępowania, jak i sposobu wykonywania przez wyznaczonego mu w nim obrońcę z urzędu obowiązków. Zarządzeniami z dnia 13 listopada 2014 r. odmówiono skazanemu wyznaczenia obrońcy z urzędu w celu

sporządzenia kasacji, a także poinformowano go o tym, że ma prawo do usunięcia braków formalnych kasacji od wspomnianego wyroku Sądu Okręgowego poprzez sporządzenie i podpisanie kasacji przez obrońcę ustanowionego z wyboru. Wobec tego, że skazany nie usunął w wyznaczonym terminie tych to braków formalnych kasacji zarządzeniem z dnia 29 grudnia 2014 r. odmówiono przyjęcia kasacji. Zażalenie na to zarządzenie wniósł skazany. Postanowieniem z dnia 11 marca 2015 r., sygn. akt V KZ 4/15 Sąd Najwyższy uchylił zaskarżone zarządzenie, a także zarządzenie z dnia 13 listopada 2014 r. w przedmiocie odmowy wyznaczenia skazanemu obrońcy z urzędu i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania. W dniu 17 marca 2015r. wyznaczono skazanemu obrońcę z urzędu w osobie adw. P. J., celem sporządzenia i podpisania kasacji, ewentualnie poinformowania sądu o niestwierdzeniu podstaw do wniesienia kasacji. W dniu 9 kwietnia 2015 r. wpłynęła do Sądu Okręgowego w K. sporządzona przez obrońcę z urzędu opinia o braku podstaw do sporządzenia i podpisania kasacji na rzecz skazanego. W związku z treścią tej opinii skazany został ponownie wezwany do usunięcia braku formalnego, sporządzonego przez niego, inicjującego postępowanie kasacyjne, pisma procesowego zapowiadającego wolę zaskarżenia kasacją przedmiotowego wyroku, poprzez sporządzenie i podpisanie tej kasacji przez adwokata lub radcę prawnego. Skazany jednakże – w zakreślonym terminie – tego braku formalnego nie usunął. W związku z tym zarządzeniem z dnia 21 maja 2015 r., upoważniony Sędzia Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w K. odmówił przyjęcia kasacji skazanego M. W. od wyroku tegoż Sądu z dnia 29 września 2014 r., sygn. [...]. W uzasadnieniu tego zarządzenia podniósł, że kasacja wniesiona przez skazanego nie została sporządzona i podpisana przez adwokata lub radcę prawnego. Wyznaczony obrońca z urzędu nie znalazł podstaw do wniesienia kasacji, o czym poinformował Sąd na piśmie, stosownie do art. 84 § 3 k.p.k., zaś wezwanie skazanego do uzupełnienia braku formalnego kasacji osobistej przez sporządzenie jej i podpisanie przez obrońcę z wyboru, pozostało bezskuteczne.

Zarządzenie zostało zaskarżone przez skazanego zażaleniem. W zażaleniu skarżący zarzucił, że wymóg przymusu adwokackiego narusza „konstytucyjne prawo dochodzenia sprawiedliwości”, a obowiązkiem adwokata wyznaczonego jako

obrońca z urzędu jest świadczenie stronom pomocy prawnej. W konkluzji wniósł o „staranne przyjrzenie się sprawie” i procedowanie zgodnie z Konstytucją RP.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Przepis art. 526 § 2 k.p.k. ustanawia tzw. przymus adwokacko-radcowski, tj. obowiązek sporządzenia i podpisania kasacji przez podmiot fachowy (prokuratora, adwokata lub radcę prawnego). Wobec niemożności ustanowienia przez skazanego obrońcy z wyboru, skazanemu wyznaczono obrońcę z urzędu. Stosownie zaś do art. 84 § 3 k.p.k., adwokat wyznaczony w postępowaniu kasacyjnym powinien sporządzić i podpisać kasację, jeśli zaś nie stwierdza podstaw do jej wniesienia, powinien poinformować o tym na piśmie sąd. Wyznaczony na żądanie skazanego obrońca z urzędu postąpił zgodnie z cytowanym przepisem prawa – nie znalazłszy podstaw do wniesienia kasacji, poinformował o tym na piśmie Sąd Okręgowy w K. Zauważyć należy, że treść tego pisma (k. 26-28, którego odpis skazanemu wysłano) wskazuje na przeprowadzenie przez adw. P. J. rzetelnej i dogłębnej analizy sprawy. W związku z tym brak jest także podstaw do zakwestionowania zasadności, wyrażonego w zarządzeniu z dnia 10 kwietnia 2015 r., przekonania o braku podstaw prawnych do wyznaczenia skazanemu kolejnego obrońcy z urzędu w toczącym się postępowaniu przedkasacyjnym.

Wobec takiego stanowiska wyznaczonego obrońcy z urzędu i nieusunięcia braku formalnego (nierespektowania przymusu adwokacko-radcowskiego przy sporządzeniu kasacji), przez skazanego we własnym zakresie, koniecznym stało się wydanie zarządzenia o odmowie przyjęcia tej - nie dopełniającej tego wymogu - kasacji.

Odnosząc się natomiast do wyrażonego przez skazanego stanowiska o tym, że przymus adwokacko-radcowski ogranicza jego konstytucyjne prawo do sądu, uznać należało bezzasadność tego przekonania. Nie tylko z tej racji, że zaskarżone zarządzenie wydano w oparciu o obowiązujące przepisy ustawy procesowej, których przestrzeganie – w zaistniałym układzie procesowym – było obowiązkiem organu procesowego, który je wydał, lecz również dlatego, iż w sprawie skazanego przeprowadzono zwyczajną kontrolę odwoławczą, zainicjowaną apelacją, w której

strony miały możliwość przedstawienia wszelkich racji i argumentów. Działanie zaś adwokata z urzędu w postępowaniu kasacyjnym, którego wszak przedmiotem jest skarga będąca – według obowiązującego prawa - nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, zależy, zgodnie z tymi to przepisami prawa, nie od samej li tylko trudnej sytuacji materialnej skazanego i jego niezadowolenia z prawomocnego, zapadłego przeciwko niemu prawomocnego rozstrzygnięcia, ale też od istnienia uzasadnionych podstaw do inicjowania tego rodzaju wyjątkowej kontroli. Zauważyć przy tym należy, iż – stosownie do treści art. 523 § 2 i 4 k.p.k. - kasację na korzyść można wnieść jedynie w razie skazania oskarżonego za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Te ograniczenia nie dotyczą kasacji wniesionych z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. i w przypadku kasacji nadzwyczajnej wniesionej w oparciu o przepis art. 521 k.p.k. przez wskazany w tym przepisie podmiot uprawniony (Prokuratora Generalnego, a także Rzecznika Praw Obywatelskich).

W niniejszej sprawie wyznaczony z urzędu obrońca takich podstaw uprawniających do sporządzenia i wniesienia kasacji nie stwierdził, skutkiem czego wydanie zarządzenia o odmowie przyjęcia kasacji stało się w pełni zasadne.

Wobec powyższego orzeczono jak na wstępie.